

金剛般若波羅密經

(依唐柳公權敦煌石室版)

香讚

爐香乍爇 法界蒙熏 諸佛海會悉遙聞
Lú Xiāng Zhà Ruō Fǎ Jiè Méng Xūn Zhū Fó Hǎi Huì Xī Yāo Wén

隨處結祥雲 誠意方殷 諸佛現全身
Suí Chù Jié Xiáng Yún Chéng Yī Fāng Yīn Zhū Fó Xiàn Quán Shēn

南無香雲蓋菩薩摩訶薩 三稱
Ná Mó Xiāng Yún Gài Pú Sà Mó Hē Sà

南無常住十方佛
Ná Mó Cháng Zhù Shí Fāng Fó

南無常住十方法
Ná Mó Cháng Zhù Shí Fāng Fǎ

南無常住十方僧
Ná Mó Cháng Zhù Shí Fāng Sēng

南無本師釋迦牟尼佛 三稱
Ná Mó Běn Shī Shì Jiā Móu Ní Fó

開經偈

無上甚深微妙法
Wú Shàng Shèn Shēn Wéi Miào Fǎ

百千萬劫難遭遇
Bǎi Qiān Wàn Jié Nán Zāo Yū

我今見聞得受持
Wǒ Jīn Jiàn Wén Dé Shòu Chí

願解如來真實義
Yuàn Jiě Rú Lái Zhēn Shí Yì

金剛般若波羅蜜經

Jīn Gāng Bō Rě Bō Luó Mǐ Jīng

姚秦三藏法師鳩摩羅什譯
Yáo Qín Sān Zàng Fǎ Shī Jū Mó Luó Shí Yì

如是我聞：一時佛在舍衛國祇樹給孤獨園，與

Rú Shì Wǒ Wén Yī Shí Fó Zài Shè Wéi Guó Qí Shù Jī Gū Dú Yuán Yǔ

大比丘眾千二百五十人俱。爾時世尊食時，著衣持

Dà Bì Qiū Zhòng Qiān Ěr Bǎi Wǔ Shí Rén Jū Ěr Shí Shì Zūn Shí Shí Zhuó Yī Chí

鉢，入舍衛大城乞食；於其城中次第乞已，還至本

Bō Rù Shè Wéi Dà Chéng Qī Shí Yú Qí Chéng Zhōng Cì Dì Qǐ Yǐ Huán Zhì Běn

處。飯食訖，收衣鉢，洗足已，敷座而坐。

Chù Fàn Sì Qì Shōu Yī Bō Xǐ Zú Yǐ Fū Zuō Ér Zuō

時長老須菩提在大眾中即從座起，偏袒右肩右

Shí Zhǎng Lǎo Xū Pú Tí Zài Dà Zhòng Zhōng Jí Cóng Zuō Qǐ Piān Tǎn Yòu Jiān Yòu

膝著地，合掌恭敬而白佛言：希有，世尊！如來善

Xī Zhuó Dì Hé Zhǎng Gōng Jǐng Ér Bó Fó Yán Xī Yóu Shì Zūn Rú Lái Shān

護念諸菩薩，善付囑諸菩薩。世尊！善男子善女人

Hù Niàn Zhū Pú Sà Shàn Fù Zhǔ Zhū Pú Sà Shì Zūn Shàn Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén

發阿耨多羅三藐三菩提心，應云何住？云何降伏其

Fā Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Xīn Yǐng Yún Hé Zhù Yún Hé Xiáng Fú Qí

心？

Xīn

佛言：善哉！善哉！須菩提！如汝所說，如來

Fó Yán Shàn Zāi Shàn Zāi Xū Pú Tí Rú Rǔ Suǒ Shuō Rú Lái

善護念諸菩薩，善付囑諸菩薩。汝今諦聽，當為汝

Shàn Hù Niàn Zhū Pú Sà Shàn Fù Zhǔ Zhū Pú Sà Rǔ Jīn Dì Tīng Dāng Wéi Rǔ

說：善男子善女人發阿耨多羅三藐三菩提心，應如
Shuō Shàn Nán Zī Shàn Nǚ Rén Fā Ā Nòu Duō Luō Sān Miǎo Sān Pú Tí Xīn Yīng Rú

是住，如是降伏其心。

Shì Zhù Rú Shì Xiāng Fú Qí Xīn

唯然。世尊！願樂欲聞。

Wéi Rán Shì Zūn Yuàn Yào Yù Wén

佛告須菩提：諸菩薩摩訶薩應如是降伏其心。

Fó Gào Xū Pú Tí Zhū Pú Sā Mó Hē Sà Yīng Rú Shì Xiāng Fú Qí Xīn

所有一切眾生之類，若卵生、若胎生、若濕生、若
Suǒ Yǒu Yí Qiè Zhòng Shēng Zhī Lèi Ruò Luǎn Shēng Ruò Tāi Shēng Ruò Shī Shēng Ruò

化生、若有色、若無色、若有想、若無想、若非有
Huà Shēng Ruò Yǒu Sè Ruò Wú Sè Ruò Yǒu Xiǎng Ruò Wú Xiǎng Ruò Fēi Yǒu

想非無想，我皆令入無餘涅槃而滅度之。如是滅度
Xiāng Fēi Wú Xiǎng Wō Jiē Lǐng Rù Wú Yú Niè Pán Ér Miè Dù Zhī Rú Shì Miè Dù

無量無數無邊眾生，實無眾生得滅度者。何以故？
Wú Liàng Wú Shù Wú Biān Zhòng Shēng Shí Wú Zhòng Shēng Dé Miè Dù Zhě Hé Yǐ Gū

須菩提！若菩薩有我相、人相、眾生相、壽者相，
Xū Pú Tí Ruò Pú Sā Yǒu Wǒ Xiàng Rén Xiàng Zhòng Shēng Xiāng Shòu Zhě Xiàng

即非菩薩。
Jí Fēi Pú Sà

復次須菩提！菩薩於法，應無所住行於布施，
Fù Cì Xū Pú Tí Pú Sà Yú Fǎ Yīng Wú Suǒ Zhù Xíng Yú Bù Shī

所謂不住色布施，不住聲香味觸法布施。須菩提！
Suǒ Wéi Bù Zhù Sè Bù Shī Bù Zhù Shēng Xiāng Wéi Chū Fǎ Bù Shī Xū Pú Tí

菩薩應如是布施，不住於相。何以故？若菩薩不住
Pú Sà Yǐng Rú Shì Bù Shī Bù Zhù Yú Xiāng Hé Yǐ Gū Ruò Pú Sà Bú Zhù

相布施，其福德不可思量。

Xiāng Bù Shī Qí Fú Dé Bù Kē Sī Liāng

須菩提！於意云何？東方虛空可思量不？

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Dōng Fāng Xū Kōng Ké Sī Liāng Fǒu

不也。世尊！

Fǒu Yě Shì Zūn

須菩提！南西北方四維上下虛空，可思量不？

Xū Pú Tí Nán Xī Běi Fāng Sī Wéi Shàng Xià Xū Kōng Ké Sī Liāng Fǒu

不也。世尊！

Fǒu Yě Shì Zūn

須菩提！菩薩無住相布施，福德亦復如是不可

Xū Pú Tí Pú Sā Wú Zhù Xiāng Bù Shī Fú Dé Yì Fù Rú Shì Bù Ké

思量。須菩提！菩薩但應如所教住。

Sī Liāng Xū Pú Tí Pú Sā Dàn Yǐng Rú Suǒ Jiāo Zhù

須菩提！於意云何？可以身相見如來不？

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Ké Yǐ Shēn Xiāng Jiān Rú Lái Fǒu

不也。世尊！不可以身相得見如來。何以故？

Fǒu Yě Shì Zūn Bù Ké Yǐ Shēn Xiāng Dé Jiān Rú Lái Hé Yǐ Gū

如來所說身相，即非身相。

Rú Lái Suǒ Shuō Shēn Xiāng Jí Fēi Shēn Xiāng

佛告須菩提：凡所有相，皆是虛妄。若見諸相

Fó Gào Xū Pú Tí Fán Suǒ Yǒu Xiāng Jí Shì Xū Wàng Ruò Jiān Zhū Xiāng

非相，則見如來。

Fēi Xiāng Zé Jiān Rú Lái

須菩提白佛言：世尊！頗有眾生得聞如是言說

Xū Pú Tí Bó Fó Yán Shì Zūn Pò Yǒu Zhòng Shēng Dé Wén Rú Shì Yán Shuō

章句，生實信不？

Zhāng Jù Shēng Shí Xìn Fǒu

佛告須菩提：莫作是說。如來滅後，後五百歲

Fó Gào Xū Pú Tí Mō Zuò Shí Shuō Rú Lái Miè Hòu Hòu Wǔ Bǎi Suì

，有持戒修福者，於此章句能生信心，以此為實，

Yǒu Chí Jiè Xiū Fú Zhě Yú Cí Zhāng Jù Néng Shēng Xìn Xīn Yǐ Cí Wéi Shí

當知是人不於一佛二佛三四五佛而種善根，已於無

Dāng Zhī Shí Rén Bù Yú Yǐ Fó Ěr Fó Sān Sì Wú Fó Ér Zhòng Shàn Gēn Yǐ Yú Wú

量千萬佛所種諸善根。聞是章句乃至一念生淨信者

Liàng Qiān Wàn Fó Suǒ Zhòng Zhū Shàn Gēn Wén Shí Zhāng Jù Nǎi Zhì Yí Niǎn Shēng Jǐng Xìn Zhě

，須菩提！如來悉知悉見，是諸眾生得如是無量福

Xū Pú Tí Rú Lái Xī Zhī Xī Jiàn Shì Zhū Zhòng Shēng Dé Rú Shì Wú Liàng Fú

德。何以故？是諸眾生無復我相、人相、眾生相、

Dé Hé Yǐ Gù Shì Zhū Zhòng Shēng Wú Fù Wō Xiāng Rén Xiāng Zhòng Shēng Xiāng

壽者相。無法相，亦無非法相。何以故？是諸眾生

Shǒu Zhě Xiāng Wú Fǎ Xiāng Yǐ Wú Fēi Fǎ Xiāng Hé Yǐ Gù Shì Zhū Zhòng Shēng

若心取相，則為著我、人、眾生、壽者。若取法相

Ruò Xīn Qǔ Xiāng Zé Wéi Zhuō Wō Rén Zhòng Shēng Shǒu Zhě Ruò Qǔ Fǎ Xiāng

，即著我、人、眾生、壽者。何以故？若取非法相

Jí Zhuō Wō Rén Zhòng Shēng Shǒu Zhě Hé Yǐ Gù Ruò Qǔ Fēi Fǎ Xiāng

，即著我、人、眾生、壽者。是故不應取法，不應

Jí Zhuō Wō Rén Zhòng Shēng Shǒu Zhě Shì Gù Bù Yǐng Qǔ Fǎ Bù Yǐng

取非法。以是義故，如來常說：汝等比丘，知我說

Qǔ Fēi Fǎ Yǐ Shí Yǐ Gù Rú Lái Cháng Shuō Rǔ Děng Bǐ Qiū Zhī Wǒ Shuō

法如筏喻者，法尚應捨何況非法。

Fǎ Rú Fá Yù Zhě Fǎ Shàng Yǐng Shě Hé Kuàng Fēi Fǎ

須菩提！於意云何？如來得阿耨多羅三藐三菩

Xū Pú Tí Yú Yī Yún Hé Rú Lái Dé Ā Nōu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú

提耶？如來有所說法耶？

Tí Yé Rú Lái Yǒu Suǒ Shuō Fǎ Yé

須菩提言：如我解佛所說義，無有定法名阿耨

Xū Pú Tí Yán Rú Wò Jiě Fó Suǒ Shuō Yì Wú Yǒu Dìng Fǎ Míng Ā Nōu

多羅三藐三菩提，亦無有定法如來可說。何以故？

Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Yǐ Wú Yǒu Dìng Fǎ Rú Lái Kě Shuō Hé Yǐ Gù

如來所說法，皆不可取不可說，非法、非非法。所

Rú Lái Suǒ Shuō Fǎ Jiē Bù Kē Qǔ Bù Kē Shuō Fēi Fǎ Fēi Fēi Fǎ Suǒ

以者何？一切賢聖，皆以無為法而有差別。

Yǐ Zhě Hé Yǐ Qiè Xiān Shèng Jiē Yǐ Wú Wéi Fǎ Ér Yǒu Cī Bié

須菩提！於意云何？若人滿三千大千世界七寶

Xū Pú Tí Yú Yī Yún Hé Ruò Rén Mǎn Sān Qiān Dà Qiān Shì Jiē Qī Bǎo

以用布施，是人所得福德寧為多不？

Yǐ Yōng Bù Shī Shì Rén Suō Dé Fú Dé Ning Wéi Duō Fōu

須菩提言：甚多。世尊！何以故？是福德即非

Xū Pú Tí Yán Shēn Duō Shī Zūn Hé Yǐ Gù Shì Fú Dē Jí Fēi

福德性，是故如來說福德多。

Fú Dē Xìng Shì Gù Rú Lái Shuō Fú Dē Duō

若復有人於此經中受持乃至四句偈等，為他人

Ruò Fù Yǒu Rén Yú Cí Jīng Zhōng Shòu Chí Nǎi Zhì Sì Jù Jí Děng Wéi Tā Rén

說，其福勝彼。何以故？須菩提！一切諸佛及諸佛

Shuō Qí Fú Shèng Bì Hé Yǐ Gù Xū Pú Tí Yǐ Qiè Zhū Fó Jí Zhū Fó

阿耨多羅三藐三菩提法，皆從此經出。須菩提！所

Ā Nōu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Fǎ Jiē Cóng Cǐ Jīng Chū Xū Pú Tí Suǒ

謂佛法者，即非佛法。

Wèi Fó Fǎ Zhě Jí Fēi Fó Fǎ

須菩提！於意云何？須陀洹能作是念：我得須

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Xū Tuó Huán Néng Zuò Shì Niān Wǒ Dé Xū

陀洹果不？

Tuó Huán Guǒ Fǒu

須菩提言：不也。世尊！何以故？須陀洹名為

Xū Pú Tí Yán Fǒu Yē Shì Zūn Hé Yǐ Gù Xū Tuó Huán Míng Wéi

入流而無所入，不入色聲香味觸法，是名須陀洹。

Rù Liú Ér Wú Suǒ Rù Bú Rù Sè Shēng Xiāng Wèi Chù Fǎ Shì Míng Xū Tuó Huán

須菩提！於意云何？斯陀含能作是念：我得斯

Xū Pú Tí Yú Yín Hé Sī Tuó Hán Néng Zuò Shì Niān Wǒ Dé Sī

陀含果不？

Tuó Hán Guǒ Fǒu

須菩提言：不也。世尊！何以故？斯陀含名一

Xū Pú Tí Yán Fǒu Yē Shì Zūn Hé Yǐ Gù Sī Tuó Hán Míng Yī

往來，而實無往來，是名斯陀含。

Wǎng Lái Ér Shí Wú Wǎng Lái Shì Míng Sī Tuó Hán

須菩提！於意云何？阿那含能作是念：我得阿

Xū Pú Tí Yú Yín Hé Ā Nà Hán Néng Zuò Shì Niān Wǒ Dé Ā

那含果不？

Nà Hán Guǒ Fǒu

須菩提言：不也。世尊！何以故？阿那含名為

Xū Pú Tí Yán Fǒu Yē Shì Zūn Hé Yǐ Gù Ā Nà Hán Míng Wéi

不來，而實無來，是故名阿那含。

Bù Lái Ér Shí Wú Lái Shì Gǔ Míng Ā Nà Hán

須菩提！於意云何？阿羅漢能作是念：我得阿

Xū Pú Tí Yú Yī Yún Hé Ā Luó Hān Nēng Zuò Shì Niǎn Wǒ Dé Ā

羅漢道不？

Luó Hān Dào Fǒu

須菩提言：不也。世尊！何以故？實無有法名

Xū Pú Tí Yán Fǒu Yě Shī Zūn Hé Yǐ Gù Shí Wú Yǒu Fǎ Míng

阿羅漢。世尊！若阿羅漢作是念我得阿羅漢道，即

Ā Luó Hān Shī Zūn Ruò Ā Luó Hān Zuò Shì Niǎn Wǒ Dé Ā Luó Hān Dào Jí

為著我人眾生壽者。世尊！佛說我得無諍三昧，人

Wéi Zhuó Wǒ Rén Zhòng Shēng Shòu Zhě Shì Zūn Fó Shuō Wǒ Dé Wú Zhēng Sān Mèi Rén

中最為第一，是第一離欲阿羅漢。我不作是念我是

Zhōng Zuì Wéi Dì Yī Shì Dì Yī Lí Yū Ā Luó Hān Wǒ Bú Zuò Shì Niǎn Wǒ Shì

離欲阿羅漢。世尊！我若作是念我得阿羅漢道，世

Lí Yū Ā Luó Hān Shì Zūn Wǒ Ruò Zuò Shì Niǎn Wǒ Dé Ā Luó Hān Dào Shì

尊則不說須菩提是樂阿蘭那行者。以須菩提實無所

Zūn Zé Bù Shuō Xū Pú Tí Shì Yào Ā Lán Nā Xíng Zhě Yǐ Xū Pú Tí Shí Wú Suō

行，而名須菩提是樂阿蘭那行。

Xíng Ér Míng Xū Pú Tí Shì Yào Ā Lán Nā Xíng

佛告須菩提：於意云何？如來昔在燃燈佛所，

Fó Gāo Xū Pú Tí Yú Yī Yún Hé Rú Lái Xí Zài Rán Dēng Fó Suō

於法有所得不？

Yú Fǎ Yǒu Suǒ Dé Fǒu

世尊！如來在燃燈佛所，於法實無所得。

Shì Zūn Rú Lái Zài Rán Dēng Fó Suō Yú Fǎ Shí Wú Suǒ Dé

須菩提！於意云何？菩薩莊嚴佛土不？

Xū Pú Tí Yú Yī Yún Hé Pú Sà Zhuāng Yán Fó Tǔ Fǒu

不也。世尊！何以故？莊嚴佛土者，則非莊嚴
Fǒu Yé Shì Zūn Hé Yǐ Gù Zhuāng Yán Fó Tǔ Zhě Zé Fēi Zhuāng Yán

，是名莊嚴。
Shì Míng Zhuāng Yán

是故須菩提，諸菩薩摩訶薩應如是生清淨心：
Shì Gù Xū Pú Tí Zhū Pú Sà Mó Hē Sà Yīng Rú Shì Shēng Qīng Jīng Xīn

不應住色生心，不應住聲香味觸法生心，應無所住
Bù Yīng Zhù Sè Shēng Xīn Bù Yīng Zhù Shēng Xiāng Wèi Chū Fǎ Shēng Xīn Yīng Wú Suǒ Zhù

而生其心。
Ér Shēng Qí Xīn

須菩提！譬如有人身如須彌山王，於意云何？
Xū Pú Tí Pí Rú Yǒu Rén Shēn Rú Xū Mí Shān Wáng Yú Yì Yún Hé

是身為大不？
Shì Shēn Wéi Dà Fǒu

須菩提言：甚大。世尊！何以故？佛說非身，
Xū Pú Tí Yán Shēn Dà Shì Zūn Hé Yǐ Gù Fó Shuō Fēi Shēn

是名大身。
Shì Míng Dà Shēn

須菩提！如恒河中所有沙數，如是沙等恒河，
Xū Pú Tí Rú Héng Hé Zhōng Suǒ Yǒu Shā Shù Rú Shì Shā Děng Héng Hé

於意云何？是諸恒河沙寧為多不？
Yú Yì Yún Hé Shì Zhū Héng Hé Shā Níng Wéi Duō Fǒu

須菩提言：甚多。世尊！但諸恒河尚多無數，
Xū Pú Tí Yán Shēn Duō Shì Zūn Dàn Zhū Héng Hé Shàng Duō Wú Shù

何況其沙。
Hé Kuàng Qí Shā

須菩提！我今實言告汝。若有善男子善女人，
Xū Pú Tí Wó Jīn Shí Yán Gāo Rǔ Ruō Yóu Shàn Nán Zǐ Shān Nǚ Rén

以七寶滿爾所恒河沙數三千大千世界以用布施，得
Yǐ Qī Bǎo Mǎn Ěr Suǒ Héng Hé Shā Shù Sān Qiān Dà Qiān Shì Jiē Yǐ Yòng Bù Shī Dé
福多不？
Fú Duō Fǒu

須菩提言：甚多。世尊！
Xū Pú Tí Yán Shèn Duō Shì Zūn

佛告須菩提：若善男子善女人，於此經中乃至
Fó Gāo Xū Pú Tí Ruō Shàn Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén Yú Cǐ Jīng Zhōng Nǎi Zhì

受持四句偈等，為他人說，而此福德勝前福德。
Shòu Chí Sì Jù Jí Dēng Wéi Tā Rén Shuō Ér Cǐ Fú Dē Shèng Qiān Fú Dē

復次須菩提！隨說是經乃至四句偈等，當知此
Fù Cì Xū Pú Tí Suí Shuō Shí Jīng Nǎi Zhì Sì Jù Jí Dēng Dāng Zhī Cí

處一切世間天人阿修羅皆應供養，如佛塔廟，何況
Chù Yí Qiè Shí Jiān Tiān Rén Ā Xiū Luó Jiē Yīng Gōng Yāng Rú Fó Tā Miào Hé Kuāng

有人盡能受持讀誦。須菩提！當知是人成就最上第
Yǒu Rén Jìn Néng Shòu Chí Dū Sōng Xū Pú Tí Dāng Zhī Shí Rén Chéng Jiū Zuì Shàng Dì

一希有之法。若是經典所在之處，則為有佛，若尊
Yī Xī Yǒu Zhī Fǎ Ruō Shí Jīng Diǎn Suǒ Zài Zhī Chù Zé Wéi Yǒu Fó Ruō Zūn

重弟子。
Zhòng Dì Zǐ

爾時須菩提白佛言：世尊！當何名此經？我等
Ěr Shí Xū Pú Tí Bó Fó Yán Shì Zūn Dāng Hé Míng Cí Jīng Wǒ Děng

云何奉持？
Yún Hé Fèng Chí

佛告須菩提：是經名為《金剛般若波羅蜜》
Fó Gāo Xū Pú Tí Shí Jīng Míng Wéi Jīn Gāng Bō Rě Bō Luó Mí

以是名字汝當奉持。所以者何？須菩提！佛說般若
Yǐ Shì Míng Zì Rǔ Dāng Fēng Chí Suǒ Yǐ Zhě Hé Xū Pú Tí Fó Shuō Bō Rě
波羅蜜，則非般若波羅蜜。
Bō Luó Mí Zé Fēi Bō Rě Bō Luó Mí

須菩提！於意云何？如來有所說法不？
Xū Pú Tí Yú Yǐ Yún Hé Rú Lái Yǒu Suǒ Shuō Fǎ Fǒu

須菩提白佛言：世尊！如來無所說。
Xū Pú Tí Bó Fó Yán Shí Zūn Rú Lái Wú Suǒ Shuō

須菩提！於意云何？三千大千世界所有微塵，
Xū Pú Tí Yú Yǐ Yún Hé Sān Qiān Dà Qiān Shí Jiè Suǒ Yǒu Wéi Chén

是為多不？
Shí Wéi Duō Fǒu

須菩提言：甚多。世尊！
Xū Pú Tí Yán Shèn Duō Shí Zūn

須菩提！諸微塵，如來說非微塵，是名微塵。
Xū Pú Tí Zhū Wéi Chén Rú Lái Shuō Fēi Wéi Chén Shí Míng Wéi Chén

如來說世界，非世界，是名世界。
Rú Lái Shuō Shí Jiè Fēi Shí Jiè Shí Míng Shí Jiè

須菩提！於意云何？可以三十二相見如來不？
Xū Pú Tí Yú Yǐ Yún Hé Kě Yǐ Sān Shí Ěr Xiāng Jiān Rú Lái Fǒu

不也。世尊！何以故？如來說三十二相，即是
Fǒu Yě Shí Zūn Hé Yǐ Gù Rú Lái Shuō Sān Shí Ěr Xiāng Jí Shí

非相，是名三十二相。
Fēi Xiāng Shí Míng Sān Shí Ěr Xiāng

須菩提！若有善男子善女人，以恒河沙等身命
Xū Pú Tí Ruō Yǒu Shān Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén Yǐ Héng Hé Shā Děng Shēn Mìng

布施，若復有人於此經中，乃至受持四句偈等為他
Bù Shī Ruō Fù Yǒu Rén Yú Cí Jīng Zhōng Nǎi Zhì Shòu Chí Sì Jù Jī Děng Wéi Tā

人說，其福甚多。
Rén Shuō Qí Fú Shèn Duō

爾時須菩提聞說是經，深解義趣，涕淚悲泣，
Ér Shí Xū Pú Tí Wén Shuō Shí Jīng Shēn Jiě Yì Qū Tì Lèi Bēi Qī

而白佛言：希有！世尊！佛說如是甚深經典，我從
Ér Bó Fó Yán Xī Yǒu Shí Zūn Fó Shuō Rú Shí Shēn Jīng Diǎn Wǒ Cóng

昔來所得慧眼，未曾得聞如是之經。世尊！若復有
Xí Lái Suǒ Dé Huì Yǎn Wéi Céng Dé Wén Rú Shí Zhī Jīng Shí Zūn Ruò Fù Yǒu

人得聞是經，信心清淨，則生實相。當知是人，成
Rén Dé Wén Shí Jīng Xīn Xīn Qīng Jīng Zé Shēng Shí Xiāng Dāng Zhī Shí Rén Chéng

就第一希有功德。世尊！是實相者，則是非相，是
Jiù Dì Yī Xī Yǒu Gōng Dé Shí Zūn Shí Shí Xiāng Zhě Zé Shí Fēi Xiāng Shí

故如來說名實相。世尊！我今得聞如是經典，信解
Gù Rú Lái Shuō Míng Shí Xiāng Shí Zūn Wǒ Jīn Dé Wén Rú Shí Jīng Diǎn Xìn Jié

受持不足為難。若當來世後五百歲，其有眾生得聞
Shòu Chí Bù Zú Wéi Nán Ruò Dāng Lái Shí Hòu Wǔ Bǎi Suì Qí Yǒu Zhòng Shēng Dé Wén

是經信解受持，是人則為第一希有。何以故？此人
Shí Jīng Xìn Jiě Shòu Chí Shí Rén Zé Wéi Dì Yī Xī Yǒu Hé Yǐ Gù Cí Rén

無我相人相眾生相壽者相。所以者何？我相即是非
Wú Wǒ Xiāng Rén Xiāng Zhòng Shēng Xiāng Shòu Zhě Xiāng Suǒ Yǐ Zhě Hé Wǒ Xiāng Jí Shí Fēi

相，人相眾生相壽者相即是非相。何以故？離一切
Xiāng Rén Xiāng Zhòng Shēng Xiāng Shòu Zhě Xiāng Jí Shí Fēi Xiāng Hé Yǐ Gù Lí Yǐ Qiè

諸相，則名諸佛。

Zhū Xiāng Zé Míng Zhū Fó

佛告須菩提：如是！如是！若復有人得聞是經

Fó Gào Xū Pú Tí Rú Shì Rú Shí Ruò Fù Yǒu Rén Dé Wén Shí Jīng

，不驚不怖不畏，當知是人甚為希有。何以故？須

Bù Jīng Bú Bù Bú Wéi Dāng Zhī Shí Réni Shèn Wéi Xī Yǒu Hé Yǐ Gū Xū

菩提！如來說第一波羅蜜，非第一波羅蜜，是名第

Pú Tí Rú Lái Shuō Dì Yī Bō Luó Mì Fēi Dì Yī Bō Luó Mì Shí Míng Dì

一波羅蜜。

Yī Bō Luó Mì

須菩提！忍辱波羅蜜，如來說非忍辱波羅蜜。

Xū Pú Tí Rěn Rǔ Bō Luó Mì Rú Lái Shuō Fēi Rěn Rǔ Bō Luó Mì

何以故？須菩提！如我昔為歌利王割截身體，我於

Hé Yǐ Gū Xū Pú Tí Rú Wō Xí Wéi Gē Lì Wáng Gē Jié Shén Ti Wō Yú

爾時，無我相、無人相、無眾生相、無壽者相。何

Ér Shí Wú Wō Xiāng Wú Rén Xiāng Wú Zhòng Shēng Xiāng Wú Shǒu Zhě Xiāng Hé

以故？我於往昔節節支解時，若有我相人相眾生相

Yǐ Gū Wǒ Yú Wáng Xí Jié Jié Zhī Jié Shí Ruò Yóu Wǒ Xiāng Rén Xiāng Zhòng Shēng Xiāng

壽者相，應生瞋恨。須菩提！又念過去於五百世作

Shǒu Zhě Xiāng Yīng Shēng Chēn Hèn Xū Pú Tí Yóu Niàn Guò Qù Yú Wǔ Bǎi Shì Zuò

忍辱仙人，於爾所世，無我相、無人相、無眾生相

Rěn Rǔ Xiān Rén Yú Ér Suǒ Shì Wú Wō Xiāng Wú Rén Xiāng Wú Zhòng Shēng Xiāng

、無壽者相。是故須菩提！菩薩應離一切相，發阿

Wú Shòu Zhě Xiāng Shì Gū Xū Pú Tí Pú Sà Yīng Lí Yí Qiè Xiāng Fā Ā

耨多羅三藐三菩提心。不應住色生心，不應住聲香

Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Xīn Bù Yīng Zhù Sè Shēng Xīn Bù Yīng Zhù Shēng Xiāng

味觸法生心，應生無所住心。若心有住，則為非住
Wèi Chù Fǎ Shēng Xīn Yǐng Shēng Wú Suō Zhù Xīn Ruò Xīn Yǒu Zhù Zé Wéi Fēi Zhù

◦ 是故佛說菩薩心不應住色布施。

Shì Gù Fó Shuō Pú Sā Xīn Bù Yǐng Zhù Sè Bù Shī

須菩提！菩薩為利益一切眾生應如是布施。如
Xū Pú Tí Pú Sā Wéi Lì Yǐ Yǐ Qiè Zhòng Shēng Yǐng Rú Shì Bù Shī Rú

來說一切諸相，即是非相。又說一切眾生，則非眾
Lái Shuō Yí Qiè Zhū Xiāng Jí Shī Fēi Xiāng Yóu Shuō Yí Qiè Zhòng Shēng Zé Fēi Zhòng

生。

Shēng

須菩提！如來是真語者、實語者、如語者、不
Xū Pú Tí Rú Lái Shī Zhēn Yǔ Zhě Shí Yǔ Zhě Rú Yǔ Zhě Bù

誑語者、不異語者。

Kuāng Yǔ Zhě Bù Yǐ Yǔ Zhě

須菩提！如來所得法，此法無實無虛。

Xū Pú Tí Rú Lái Suō Dé Fǎ Cǐ Fǎ Wú Shí Wú Xū

須菩提！若菩薩心住於法而行布施，如人入闇
Xū Pú Tí Ruò Pú Sā Xīn Zhù Yú Fǎ Ér Xíng Bù Shī Rú Rén Rú Ān

，則無所見。若菩薩心不住法而行布施，如人有目
Zé Wú Suǒ Jiān Ruò Pú Sā Xīn Bú Zhù Fǎ Ér Xíng Bù Shī Rú Rén Yǒu Mù

，日光明照，見種種色。

Rì Guāng Míng Zhào Jiān Zhǒng Zhǒng Sè

須菩提！當來之世，若有善男子、善女人，能
Xū Pú Tí Dāng Lái Zhī Shì Ruò Yǒu Shàn Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén Néng

於此經受持讀誦，則為如來以佛智慧，悉知是人，

Yú Cǐ Jīng Shòu Chí Dú Sòng Zé Wéi Rú Lái Yǐ Fó Zhì Huì Xī Zhī Shì Rén

悉見是人，皆得成就無量無邊功德。

Xī Jiàn Shì Rén Jiē Dé Chéng Jiǔ Wú Liàng Wú Biān Gōng Dé

須菩提！若有善男子善女人，初日分以恒河沙

Xū Pú Tí Ruò Yǒu Shàn Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén Chū Rì Fēn Yǐ Héng Hé Shā

等身布施，中日分復以恒河沙等身布施，後日分亦

Děng Shēn Bù Shī Zhōng Rì Fēn Fù Yǐ Héng Hé Shā Děng Shēn Bù Shī Hòu Rì Fēn Yǐ

以恒河沙等身布施，如是無量百千萬億劫以身布施

Yǐ Héng Hé Shā Děng Shēn Bù Shī Rú Shī Wú Liàng Bǎi Qiān Wàn Yǐ Jié Yǐ Shēn Bù Shī

。若復有人，聞此經典，信心不逆，其福勝彼，何

Ruò Fù Yǒu Rén Wén Cí Jīng Diǎn Xìn Xīn Bú Nì Qí Fú Shèng Bǐ Hé

況書寫受持讀誦、為人解說。

Kuāng Shū Xiě Shòu Chí Dú Sòng Wéi Rén Jiě Shuō

須菩提！以要言之，是經有不可思議、不可稱

Xū Pú Tí Yǐ Yāo Yán Zhī Shì Jīng Yóu Bù Kě Sī Yǐ Bù Kě Chēng

量、無邊功德。如來為發大乘者說，為發最上乘者

Liàng Wú Biān Gōng Dé Rú Lái Wéi Fā Dà Chéng Zhě Shuō Wéi Fā Zuì Shàng Chéng Zhé

說。若有人能受持讀誦，廣為人說，如來悉知是人

Shuō Ruò Yǒu Rén Néng Shǒu Chí Dú Sòng Guǎng Wéi Rén Shuō Rú Lái Xī Zhī Shì Rén

，悉見是人，皆成就不可量、不可稱、無有邊、不

Xī Jiàn Shì Rén Jiē Chéng Jiǔ Bù Kě Liàng Bù Kě Chēng Wú Yǒu Biān Bù

可思議功德。如是人等，則為荷擔如來阿耨多羅三

Kě Sī Yì Gōng Dé Rú Shì Rén Dēng Zé Wéi Hè Dàn Rú Lái Ā Nōu Duō Luó Sān

藐三菩提。何以故？須菩提！若樂小法者，著我見

Miǎo Sān Pú Tí Hé Yǐ Gù Xū Pú Tí Ruò Yào Xiǎo Fǎ Zhě Zhuó Wǒ Jiàn

人見眾生見壽者見，則於此經不能聽受讀誦為人解

Rén Jiàn Zhòng Shēng Jiān Shòu Zhě Jiān Zé Yú Cí Jīng Bù Néng Tīng Shòu Dú Sòng Wéi Rén Jiě

說。

Shuō

須菩提！在在處處，若有此經，一切世間天人
Xū Pú Tí Zài Zài Chù Chù Ruò Yǒu Cǐ Jīng Yí Qiè Shì Jiān Tiān Rén

阿修羅所應供養。當知此處則為是塔，皆應恭敬作
Ā Xiū Luó Suǒ Yīng Gōng Yāng Dāng Zhī Cǐ Chù Zé Wéi Shì Tǎ Jiē Yīng Gōng Jīng Zuò
禮圍繞，以諸華香而散其處。
Lǐ Wéi Rào Yǐ Zhū Huā Xiāng Ér Sàn Qí Chù

復次須菩提！善男子善女人，受持讀誦此經，
Fù Cì Xū Pú Tí Shàn Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén Shòu Chí Dú Sòng Cǐ Jīng

若為人輕賤，是人先世罪業，應墮惡道。以今世人
Ruò Wéi Rén Qīng Jiǎn Shì Rén Xiān Shì Zui Yè Yīng Duò È Dào Yǐ Jīn Shì Rén
輕賤故，先世罪業則為消滅，當得阿耨多羅三藐三
Qīng Jiǎn Gù Xiān Shì Zui Yè Zé Wéi Xiāo Miè Dāng Dé Ā Nōu Duō Luō Sān Miǎo Sān
菩提。
Pú Tí

須菩提！我念過去無量阿僧祇劫於然燈佛前，
Xū Pú Tí Wó Niān Guō Qū Wú Liǎng Ā Sēng Qí Jié Yú Rán Dēng Fó Qián
得值八百四千萬億那由他諸佛，悉皆供養承事無空
Dé Zhí Bā Bǎi Sī Qiān Wàn Yī Nā Yóu Tā Zhǔ Fó Xī Jiē Gōng Yāng Chéng Shì Wú Kōng
過者。若復有人於後末世，能受持讀誦此經，所得
Guò Zhě Ruò Fù Yǒu Rén Yú Hòu Mò Shì Néng Shòu Chí Dú Sòng Cǐ Jīng Suǒ Dé
功德，於我所供養諸佛功德，百分不及一，千萬億
Gōng Dé Yú Wǒ Suǒ Gōng Yāng Zhū Fó Gōng Dé Bǎi Fēn Bù Jí Yī Qiān Wàn Yī
分，乃至算數譬喻所不能及。
Fēn Nǎi Zhì Suàn Shù Pì Yǔ Suǒ Bù Néng Jí

須菩提！若善男子善女人於後末世，有受持讀

Xū Pú Tí Ruō Shān Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén Yú Hōu Mò Shì Yǒu Shǒu Chí Dú

誦此經，所得功德我若具說者，或有人聞心則狂亂

Sòng Cǐ Jīng Suǒ Dé Gōng Dé Wǒ Ruò Jū Shuō Zhě Huò Yǒu Rén Wén Xīn Zé Kuáng Luān

，狐疑不信。須菩提！當知是經義不可思議，果報

Hú Yí Bú Xīn Xū Pú Tí Dāng Zhī Shì Jīng Yì Bù Kě Sī Yì Guǒ Bào

亦不可思議。

Yì Bù Kě Sī Yì

爾時須菩提白佛言：世尊！善男子善女人發阿

Ěr Shí Xū Pú Tí Bó Fó Yán Shì Zūn Shàn Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén Fā Ā

耨多羅三藐三菩提心，云何應住？云何降伏其心？

Nóu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Xīn Yún Hé Yīng Zhù Yún Hé Xiáng Fú Qí Xīn

佛告須菩提：善男子善女人發阿耨多羅三藐三

Fó Gāo Xū Pú Tí Shàn Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén Fā Ā Nōu Duō Luó Sān Miǎo Sān

菩提者，當生如是心，我應滅度一切眾生，滅度一

Pú Tí Zhě Dāng Shēng Rú Shì Xīn Wǒ Yīng Miè Dù Yí Qiè Zhòng Shēng Miè Dù Yí

切眾生已，而無有一眾生實滅度者。何以故？若菩

Qiè Zhòng Shēng Yǐ Ér Wú Yǒu Yí Zhòng Shēng Shí Miè Dù Zhě Hé Yǐ Gū Ruō Pú

薩有我相人相眾生相壽者相，則非菩薩。所以者何

Sà Yǒu Wǒ Xiāng Rén Xiāng Zhòng Shēng Xiāng Shòu Zhě Xiāng Zé Fēi Pú Sà Suǒ Yǐ Zhě Hé

？須菩提！實無有法發阿耨多羅三藐三菩提者。

Xū Pú Tí Shí Wú Yǒu Fǎ Fā Ā Nōu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Zhě

須菩提！於意云何？如來於然燈佛所，有法得

Xū Pú Tí Yú Yǐ Yún Hé Rú Lái Yú Rán Dēng Fó Suǒ Yǒu Fǎ Dé

阿耨多羅三藐三菩提不？

Ā Nōu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Fǒu

不也。世尊！如我解佛所說義，佛於然燈佛所
 Fó Yé Shì Zūn Rú Wō Jiē Fó Suō Shuō Yì Fó Yú Rán Dēng Fó Suō
 ，無有法得阿耨多羅三藐三菩提。
 Wú Yōu Fǎ Dé Ā Nōu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí

佛言：如是！如是！須菩提！實無有法如來得
 Fó Yán Rú Shì Rú Shì Xū Pú Tí Shí Wú Yōu Fǎ Rú Lái Dé

阿耨多羅三藐三菩提。須菩提！若有法如來得阿耨
 Ā Nōu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Xū Pú Tí Ruò Yōu Fǎ Rú Lái Dé Ā Nōu

多羅三藐三菩提，然燈佛則不與我授記：汝於來世
 Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Rán Dēng Fó Zé Bù Yǔ Wō Shòu Jī Rú Yú Lái Shì

當得作佛，號釋迦牟尼。以實無有法得阿耨多羅三
 Dāng Dé Zuō Fó Hào Shì Jiā Móu Ní Yǐ Shí Wú Yōu Fǎ Dé Ā Nōu Duō Luó Sān

藥三菩提，是故然燈佛與我授記，作是言：汝於來
 Miǎo Sān Pú Tí Shì Gū Rán Dēng Fó Yǔ Wō Shòu Jī Zuō Shí Yán Rú Yú Lái

世當得作佛，號釋迦牟尼。何以故？如來者，即諸
 Shì Dāng Dé Zuō Fó Hào Shì Jiā Móu Ní Hé Yǐ Gū Rú Lái Zhě Jí Zhū

法如義。
 Fǎ Rú Yì

若有人言：如來得阿耨多羅三藐三菩提。須菩
 Ruò Yōu Rén Yán Rú Lái Dé Ā Nōu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Xū Pú

提！實無有法，佛得阿耨多羅三藐三菩提。須菩提
 Tí Shí Wú Yōu Fǎ Fó Dé Ā Nōu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Xū Pú Tí

！如來所得阿耨多羅三藐三菩提，於是中無實無虛
 Rú Lái Suō Dé Ā Nōu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Yú Shí Zhōng Wú Shí Wú Xū

。是故如來說一切法皆是佛法。須菩提！所言一切
 Shí Gū Rú Lái Shuō Yí Qiè Fǎ Jiē Shí Fó Fǎ Xū Pú Tí Suō Yán Yí Qiè

法者，即非一切法，是故名一切法。

Fǎ Zhe Jí Fēi Yí Qiè Fǎ Shì Gù Míng Yí Qiè Fǎ

須菩提！譬如人身長大。

Xū Pú Tí Pì Rú Rén Shēn Cháng Dà

須菩提言：世尊！如來說人身長大，則為非大

Xū Pú Tí Yán Shì Zūn Rú Lái Shuō Rén Shēn Cháng Dà Zé Wéi Fēi Dà

身，是名大身。

Shēn Shì Míng Dà Shēn

須菩提！菩薩亦如是。若作是言我當滅度無量

Xū Pú Tí Pú Sā Yī Rú Shì Ruò Zuò Shì Yán Wǒ Dāng Miè Dù Wú Liàng

眾生，則不名菩薩。何以故？須菩提！無有法名為

Zhòng Shēng Zé Bù Míng Pú Sā Hé Yī Gù Xū Pú Tí Wú Yǒu Fǎ Míng Wéi

菩薩。是故佛說一切法無我無人無眾生無壽者。須

Pú Sā Shì Gù Fó Shuō Yí Qiè Fǎ Wú Wō Wú Rén Wú Zhòng Shēng Wú Shòu Zhě Xū

菩提！若菩薩作是言我當莊嚴佛土，是不名菩薩。

Pú Tí Ruò Pú Sā Zuò Shì Yán Wō Dāng Zhuāng Yán Fó Tǔ Shì Bù Míng Pú Sā

何以故？如來說莊嚴佛土者，即非莊嚴，是名莊嚴

Hé Yī Gù Rú Lái Shuō Zhuāng Yán Fó Tǔ Zhě Jí Fēi Zhuāng Yán Shì Míng Zhuāng Yán

。須菩提！若菩薩通達無我法者，如來說名真是菩

Xū Pú Tí Ruò Pú Sā Tōng Dá Wú Wō Fǎ Zhě Rú Lái Shuō Míng Zhēn Shì Pú

薩。

Sā

須菩提！於意云何？如來有肉眼不？

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Rú Lái Yǒu Ròu Yǎn Fóu

如是。世尊！如來有肉眼。

Rú Shì Shì Zūn Rú Lái Yǒu Ròu Yǎn

須菩提！於意云何？如來有天眼不？

Xū Pú Tí Yú Yī Yún Hé Rú Lái Yǒu Tiān Yǎn Fǒu

如是。世尊！如來有天眼。

Rú Shì Shì Zūn Rú Lái Yǒu Tiān Yǎn

須菩提！於意云何？如來有慧眼不？

Xū Pú Tí Yú Yī Yún Hé Rú Lái Yǒu Huì Yǎn Fǒu

如是。世尊！如來有慧眼。

Rú Shì Shì Zūn Rú Lái Yǒu Huì Yǎn

須菩提！於意云何？如來有法眼不？

Xū Pú Tí Yú Yī Yún Hé Rú Lái Yǒu Fǎ Yǎn Fǒu

如是。世尊！如來有法眼。

Rú Shì Shì Zūn Rú Lái Yǒu Fǎ Yǎn

須菩提！於意云何？如來有佛眼不？

Xū Pú Tí Yú Yī Yún Hé Rú Lái Yǒu Fó Yǎn Fǒu

如是。世尊！如來有佛眼。

Rú Shì Shì Zūn Rú Lái Yǒu Fó Yǎn

須菩提！於意云何？恒河中所有沙，佛說是沙

Xū Pú Tí Yú Yī Yún Hé Héng Hé Zhōng Suǒ Yǒu Shā Fó Shuō Shì Shā

不？

Fǒu

如是。世尊！如來說是沙。

Rú Shì Shì Zūn Rú Lái Shuō Shì Shā

須菩提！於意云何？如一恒河中所有沙，有如

Xū Pú Tí Yú Yī Yún Hé Rú Yī Héng Hé Zhōng Suǒ Yǒu Shā Yǒu Rú

是等恒河，是諸恒河所有沙數佛世界，如是寧為多

Shì Děng Héng Hé Shì Zhū Héng Hé Suǒ Yǒu Shā Shù Fó Shì Jiè Rú Shì Níng Wéi Duō

不？

Fǒu

甚多。世尊！

Shèn Duō Shì Zūn

佛告須菩提：爾所國土中，所有眾生，若干種

Fó Gào Xū Pú Tí Ěr Suǒ Guó Tǔ Zhōng Suǒ Yǒu Zhòng Shēng Ruò Gān Zhǒng

心，如來悉知。何以故？如來說諸心皆為非心，是

Xīn Rú Lái Xī Zhī Hé Yǐ Gū Rú Lái Shuō Zhū Xīn Jiē Wéi Fēi Xīn Shì

名為心。所以者何？須菩提！過去心不可得，現在

Míng Wéi Xīn Suǒ Yǐ Zhě Hé Xū Pú Tí Guò Qù Xīn Bù Kě Dé Xiān Zài

心不可得，未來心不可得。

Xīn Bù Kě Dé Wéi Lái Xīn Bù Kě Dé

須菩提！於意云何？若有人滿三千大千世界七

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Ruò Yǒu Rén Mǎn Sān Qiān Dà Qiān Shì Jíe Qī

寶以用布施，是人以是因緣得福多不？

Bǎo Yǐ Yōng Bù Shī Shì Rén Yǐ Shī Yīn Yuán Dé Fú Duō Fǒu

如是。世尊！此人以是因緣，得福甚多。

Rú Shì Shì Zūn Cǐ Rén Yǐ Shī Yīn Yuán Dé Fú Shèn Duō

須菩提！若福德有實，如來不說得福德多。以

Xū Pú Tí Ruò Fú Dé Yǒu Shí Rú Lái Bù Shuō Dé Fú Dé Duō Yǐ

福德無故，如來說得福德多。

Fú Dé Wú Gù Rú Lái Shuō Dé Fú Dé Duō

須菩提！於意云何？佛可以具足色身見不？

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Fó Kě Yǐ Jū Zú Sè Shēn Jiàn Fǒu

不也。世尊！如來不應以色身見。何以故？如

Fǒu Yě Shì Zūn Rú Lái Bù Yǐng Yǐ Sè Shēn Jiàn Hé Yǐ Gū Rú

來說具足色身，即非具足色身，是名具足色身。

Lái Shuō Jū Zú Sè Shēn Jí Fēi Jū Zú Sè Shēn Shì Míng Jū Zú Sè Shēn

須菩提！於意云何？如來可以具足諸相見不？

Xū Pú Tí Yú Yī Yún Hé Rú Lái Kě Yǐ Jū Zú Zhū Xiāng Jiān Fǒu

不也。世尊！如來不應以具足諸相見。何以故

Fǒu Yě Shì Zūn Rú Lái Bù Yīng Yǐ Jū Zú Zhū Xiāng Jiān Hé Yī Gù

?如來說諸相具足，即非具足，是名諸相具足。

Rú Lái Shuō Zhū Xiāng Jū Zú Jí Fēi Jū Zú Shì Míng Zhū Xiāng Jū Zú

須菩提！汝勿謂如來作是念：我當有所說法。

Xū Pú Tí Rú Wú Wéi Rú Lái Zuò Shì Niàn Wǒ Dāng Yǒu Suǒ Shuō Fǎ

莫作是念！何以故？若人言：如來有所說法。即為

Mò Zuò Shì Niàn Hé Yī Gù Ruò Rén Yán Rú Lái Yǒu Suǒ Shuō Fǎ Jí Wéi

謗佛，不能解我所說故。須菩提！說法者，無法可

Bàng Fó Bù Néng Jiě Wō Suǒ Shuō Gù Xū Pú Tí Shuō Fá Zhě Wú Fá Ké

說，是名說法。

Shuō Shì Míng Shuō Fǎ

爾時慧命須菩提白佛言：世尊！頗有眾生於未

Ēr Shí Huì Míng Xū Pú Tí Bó Fó Yán Shì Zūn Pō Yǒu Zhòng Shēng Yú Wéi

來世，聞說是法，生信心不？

Lái Shì Wén Shuō Shì Fǎ Shēng Xìn Xīn Fǒu

佛言：須菩提！彼非眾生非不眾生。何以故？

Fó Yán Xū Pú Tí Bǐ Fēi Zhòng Shēng Fēi Bú Zhòng Shēng Hé Yī Gù

須菩提！眾生眾生者，如來說非眾生，是名眾生。

Xū Pú Tí Zhòng Shēng Zhòng Shēng Zhě Rú Lái Shuō Fēi Zhòng Shēng Shì Míng Zhòng Shēng

須菩提白佛言：世尊！佛得阿耨多羅三藐三菩

Xū Pú Tí Bó Fó Yán Shì Zūn Fó Dé Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú

提，為無所得耶？

Tí Wéi Wú Suǒ Dé Yé

如是如是！須菩提！我於阿耨多羅三藐三菩提

Rú Shì Rú Shì Xū Pú Tí Wō Yú Ā Nōu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí

，乃至無有少法可得，是名阿耨多羅三藐三菩提。

Nǎi Zhì Wú Yǒu Shǎo Fǎ Kě Dé Shí Míng Ā Nōu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí

復次須菩提！是法平等無有高下，是名阿耨多

Fù Cì Xū Pú Tí Shí Fǎ Píng Děng Wú Yǒu Gāo Xià Shí Míng Ā Nōu Duō

羅三藐三菩提。以無我無人無眾生無壽者修一切善

Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Yǐ Wú Wǒ Wú Rén Wú Zhòng Shēng Wú Shòu Zhě Xiū Yí Qiè Shàn

法，則得阿耨多羅三藐三菩提。須菩提！所言善法

Fǎ Zé Dé Ā Nōu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Xū Pú Tí Suǒ Yán Shàn Fǎ

者，如來說非善法，是名善法。

Zhě Rú Lái Shuō Fēi Shàn Fǎ Shí Míng Shàn Fǎ

須菩提！若三千大千世界中所有諸須彌山王，

Xū Pú Tí Ruō Sān Qiān Dà Qiān Shí Jiē Zhōng Suǒ Yǒu Zhū Xū Mí Shān Wáng

如是等七寶聚，有人持用布施。若人以此般若波羅

Rú Shì Děng Qī Bǎo Jū Yǒu Rén Chī Yōng Bù Shī Ruō Rén Yǐ Cǐ Bō Rě Bō Luó

蜜經乃至四句偈等，受持、為他人說，於前福德百

Mǐ Jīng Nǎi Zhì Sì Jù Jī Děng Shǒu Chī Wéi Tā Rén Shuō Yú Qián Fú Dé Bǎi

分不及一，百千萬億分，乃至算數譬喻所不能及。

Fēn Bù Jí Yī Bǎi Qiān Wàn Yī Fēn Nǎi Zhì Suàn Shù Pì Yù Suǒ Bù Néng Jí

須菩提！於意云何？汝等勿謂如來作是念：我

Xū Pú Tí Yú Yǐ Yún Hé Rǔ Děng Wū Wéi Rú Lái Zuò Shí Niān Wǒ

當度眾生。須菩提！莫作是念！何以故？實無有眾

Dāng Dù Zhòng Shēng Xū Pú Tí Mō Zuò Shí Niān Hé Yǐ Gù Shí Wú Yǒu Zhòng

生如來度者。若有眾生如來度者，如來則有我、人
Shēng Rú Lái Dù Zhě Ruō Yǒu Zhòng Shēng Rú Lái Dù Zhě Rú Lái Zé Yǒu Wǒ Rén

、眾生、壽者。須菩提！如來說有我者，則非有我
Zhòng Shēng Shòu Zhě Xū Pú Tí Rú Lái Shuō Yǒu Wǒ Zhě Zé Fēi Yǒu Wǒ

，而凡夫之人以為有我。須菩提！凡夫者，如來說
Ér Fán Fū Zhī Rén Yǐ Wéi Yǒu Wǒ Xū Pú Tí Fán Fū Zhě Rú Lái Shuō

則非凡夫。

Zé Fēi Fán Fū

須菩提！於意云何？可以三十二相觀如來不？
Xū Pú Tí Yú Yǐ Yún Hé Kě Yǐ Sān Shí Èr Xiāng Guān Rú Lái Fǒu

須菩提言：如是！如是！以三十二相觀如來。
Xū Pú Tí Yán Rú Shì Rú Shì Yǐ Sān Shí Èr Xiāng Guān Rú Lái

佛言：須菩提！若以三十二相觀如來者，轉輪
Fó Yán Xū Pú Tí Ruō Yǐ Sān Shí Èr Xiāng Guān Rú Lái Zhě Zhuán Lún

聖王則是如來。

Shèng Wáng Zé Shì Rú Lái

須菩提白佛言：世尊！如我解佛所說義，不
Xū Pú Tí Bó Fó Yán Shì Zūn Rú Wǒ Jiě Fó Suǒ Shuō Yǐ Bù

應以三十二相觀如來。

Yīng Yǐ Sān Shí Èr Xiāng Guān Rú Lái

爾時世尊而說偈言：
Ér Shí Shì Zūn Ér Shuō Jī Yán

若以色見我，以音聲求我，
Ruò Yǐ Sè Jiàn Wǒ Yǐ Yīn Shēng Qiú Wǒ

是人行邪道，不能見如來。
Shì Rén Xíng Xié Dào Bù Néng Jiàn Rú Lái

須菩提！汝若作是念如來不以具足相故得阿耨
Xū Pú Tí Rǔ Ruò Zuò Shì Niàn Rú Lái Bù Yǐ Jū Zú Xiāng Gū Dé Ā Nòu

多羅三藐三菩提。須菩提！莫作是念如來不以具足
Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Xū Pú Tí Mò Zuò Shì Niàn Rú Lái Bù Yǐ Jū Zú

相故得阿耨多羅三藐三菩提。

Xiāng Gū Dé Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí

須菩提！汝若作是念：發阿耨多羅三藐三菩提
Xū Pú Tí Rǔ Ruò Zuò Shì Niàn Fā Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí

者，說諸法斷滅。莫作是念！何以故？發阿耨多羅
Zhě Shuō Zhū Fǎ Duàn Miè Mò Zuò Shì Niàn Hé Yǐ Gū Fā Ā Nòu Duō Luó

三藐三菩提者，於法不說斷滅相。

Sān Miǎo Sān Pú Tí Zhě Yú Fǎ Bù Shuō Duàn Miè Xiāng

須菩提！若菩薩以滿恒河沙等世界七寶布施。
Xū Pú Tí Ruò Pú Sā Yī Mǎn Héng Hé Shā Dēng Shì Jiē Qī Bǎo Bù Shī

若復有人知一切法無我，得成於忍，此菩薩勝前菩
Ruò Fù Yǒu Rén Zhī Yí Qiè Fǎ Wú Wō Dé Chéng Yú Rén Cī Pú Sā Shèng Qián Pú

薩所得功德。須菩提！以諸菩薩不受福德故。

Sà Suǒ Dé Gōng Dé Xū Pú Tí Yǐ Zhū Pú Sā Bú Shòu Fú Dé Gū

須菩提白佛言：世尊！云何菩薩不受福德？
Xū Pú Tí Bó Fó Yán Shì Zūn Yún Hé Pú Sā Bú Shòu Fú Dé

須菩提！菩薩所作福德不應貪著，是故說不受
Xū Pú Tí Pú Sā Suǒ Zuò Fú Dé Bù Yǐng Tān Zhuó Shì Gù Shuō Bú Shòu

福德。

Fú Dé

須菩提！若有人言：如來若來若去、若坐若臥
Xū Pú Tí Ruò Yǒu Rén Yán Rú Lái Ruò Lái Ruò Qu Ruo Zuò Ruò Wò

。是人不解我所說義。何以故？如來者，無所從來
Shì Rén Bù Jiě Wǒ Suǒ Shuō Yǐ Hé Yǐ Gū Rú Lái Zhě Wú Suǒ Cóng Lái

，亦無所去，故名如來。
Yǐ Wú Suǒ Qù Gǔ Míng Rú Lái

須菩提！若善男子善女人，以三千大千世界碎
Xū Pú Tí Ruō Shàn Nán Zī Shàn Nǚ Rén Yǐ Sān Qiān Dà Qiān Shì Jiē Suì

為微塵，於意云何？是微塵眾寧為多不？
Wéi Wéi Chén Yú Yǐ Yún Hé Shì Wéi Chén Zhòng Níng Wéi Duō Fǒu

甚多。世尊！何以故？若是微塵眾實有者，
Shèn Duō Shì Zūn Hé Yǐ Gū Ruò Shì Wéi Chén Zhòng Shí Yǒu Zhě

佛則不說是微塵眾。所以者何？佛說微塵眾，則非
Fó Zé Bù Shuō Shì Wéi Chén Zhòng Suǒ Yǐ Zhě Hé Fó Shuō Wéi Chén Zhòng Zé Fēi

微塵眾，是名微塵眾。世尊！如來說三千大千世
Wéi Chén Zhòng Shì Míng Wéi Chén Zhòng Shì Zūn Rú Lái Suǒ Shuō Sān Qiān Dà Qiān Shì

界，則非世界，是名世界。何以故？若世界實有，
Jiē Zé Fēi Shì Jiē Shì Míng Shì Jiē Hé Yǐ Gū Ruò Shì Jiē Shí Yǒu

則是一合相。如來說一合相，則非一合相，是名一
Zé Shì Yǐ Hé Xiāng Rú Lái Shuō Yǐ Hé Xiāng Zé Fēi Yǐ Hé Xiāng Shì Míng Yǐ

合相。
Hé Xiāng

須菩提！一合相者，則是不可說，但凡夫之人
Xū Pú Tí Yǐ Hé Xiāng Zhě Zé Shì Bù Kě Shuō Dàn Fán Fú Zhī Rén

貪著其事。
Tān Zhuó Qí Shì

須菩提！若人言：佛說我見人見眾生見壽者見
Xū Pú Tí Ruō Rén Yán Fó Shuō Wǒ Jiàn Rén Jiàn Zhòng Shēng Jiàn Shòu Zhě Jiān

。須菩提！於意云何？是人解我所說義不？

Xū Pú Tí Yú Yī Yún Hé Shī Rén Jiě Wō Suō Shuō Yì Fǒu

世尊！是人不解如來所說義。何以故？世尊說

Shì Zūn Shì Rén Bù Jiě Rú Lái Suō Shuō Yì Hé Yǐ Gù Shì Zūn Shuō

我見人見眾生見壽者見，即非我見人見眾生見壽者

Wǒ Jiàn Rén Jiàn Zhòng Shēng Jiàn Shòu Zhě Jiàn Jí Fēi Wō Jiàn Rén Jiàn Zhòng Shēng Jiàn Shòu Zhě

見，是名我見人見眾生見壽者見。

Jiàn Shì Míng Wǒ Jiàn Rén Jiàn Zhòng Shēng Jiàn Shòu Zhě Jiàn

須菩提！發阿耨多羅三藐三菩提心者，於一切

Xū Pú Tí Fā Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Xīn Zhě Yú Yǐ Qiè

法應如是知、如是見、如是信解，不生法相。須菩

Fǎ Yǐng Rú Shì Zhī Rú Shì Jiàn Rú Shì Xìn Jiě Bù Shēng Fǎ Xiāng Xū Pú

提！所言法相者，如來說即非法相，是名法相。

Tí Suō Yán Fā Xiāng Zhé Rú Lái Shuō Jí Fēi Fǎ Xiāng Shì Míng Fā Xiāng

須菩提！若有人以滿無量阿僧祇世界七寶持用

Xū Pú Tí Ruō Yǒu Rén Yī Mǎn Wú Liàng Ā Sēng Qí Shī Jiē Qī Bǎo Chí Yōng

布施，若有善男子善女人發菩薩心者，持於此經乃

Bù Shī Ruō Yǒu Shān Nán Zī Shān Nǚ Rén Fā Pú Sā Xīn Zhě Chí Yú Cī Jīng Nǎi

至四句偈等，受持讀誦為人演說，其福勝彼。云何

Zhì Sì Jù Jī Děng Shǒu Chí Dú Sòng Wéi Rén Yǎn Shuō Qí Fú Shèng Bǐ Yún Hé

為人演說不取於相如如不動。何以故？

Wéi Rén Yǎn Shuō Bù Qǔ Yú Xiāng Rú Rú Bú Dòng Hé Yǐ Gù

一切有為法，如夢幻泡影，

Yí Qiè Yǒu Wéi Fǎ Rú Mèng Huàn Pào Yǐng

如露亦如電，應作如是觀。

Rú Lù Yǐ Rú Diàn Yǐng Zuò Rú Shì Guān

佛說是經已，長老須菩提及諸比丘、比丘尼、

Fó Shuō Shì Jīng Yǐ Zhǎng Lǎo Xū Pú Tí Jí Zhū Bǐ Qiū Bǐ Qiū Nī

優婆塞、優婆夷，一切世間天人阿修羅，聞佛所說

Yōu Pó Sè Yōu Pó Yí Yí Qiè Shì Jiān Tiān Rén Ā Xiū Luó Wén Fó Suǒ Shuō

皆大歡喜，信受奉行。

Jiē Dà Huān Xǐ Xìn Shòu Fèng Xíng

補闕真言

南謨喝囉怛那哆囉夜耶 佢囉佢囉
俱住俱住 摩囉摩囉 虎囉 吓 賀賀
蘇怛擎 吓 澄抹擎 姿婆訶

補闕圓滿真言

翁 虎嚧 虎嚧 蒼野穆契 姿訶

迴向偈

願消三障諸煩惱
Yuàn Xiāo Sān Zhàng Zhū Fán Nǎo

願得智慧真明了
Yuàn Dé Zhì Huì Zhēn Míng Liǎo

普願罪障悉消除
Pǔ Yuàn Zuì Zhàng Xī Xiāo Chú

世世常行菩薩道
Shì Shì Cháng Xíng Pú Sà Dào